Kristus tuli myös pakanoita varten

- 9 **Hän on tullut myös, jotta muut kansat saisivat ylistää Jumalaa hänen laupeudestaan**, niin kuin on kirjoitettu: -- Siksi ylistän sinua kansojen keskellä, laulan kiitosta sinun nimellesi.
- **jotta muut kansat saisivat ylistää Jumalaa hänen laupeudestaan**
- Jeesus sanoi heille: »Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa ilosanomaa kaikille luoduille.” Markus 16:14

VT:n ennustuksia UT:n ajasta , siitä miten Kristus tulee kaikkia varten

- -- Siksi ylistän sinua kansojen keskellä, laulan kiitosta sinun nimellesi. *(Lainaus 1)*
- *10* Ja edelleen: -- Riemuitkaa, kansat, yhdessä hänen kansansa kanssa.*(Lainaus 2)* *11* Ja vielä: -- Kiittäkää Herraa, kaikki kansat! Ylistäkää häntä, kansakunnat! *(Lainaus 3)* *12* Jesaja taas sanoo: -- **Iisain juuresta nousee verso, joka kohoaa kansojen hallitsijaksi. Häneen kansat panevat toivonsa.** *(Lainaus 4)*

(Lainaus1) **Kiitän kansojen keskellä sinua, Herra**

Herra elää! Kiitetty olkoon **puolustajani**, ylistetty Jumala, minun **turvani!** 48 Jumala kostaa puolestani ja **saattaa kansat minun valtani alle**. 49 Hän vapauttaa minut vihollisteni käsistä, antaa voiton vihamiehistäni, vainoojista hän minut päästää. **50 Siksi kiitän kansojen keskellä sinua, Herra, laulan kiitosta sinun nimellesi.** 51 Sinä teet voittoisaksi kansasi kuninkaan, sinä olet uskollinen sille, jonka olet voidellut, Daavidille ja hänen suvulleen, nyt ja aina. (Psalmi 18:47-51)

(Lainaus 2) **Ylistäkää Herran kansaa, te vieraat kansat!**

- -- Riemuitkaa, kansat, yhdessä hänen kansansa kanssa.

Ylistäkää Herran kansaa, te vieraat kansat!

Herra kostaa palvelijoittensa kuoleman,

hän rankaisee vihollisiaan,

- Hän puhdistaa synnin kirouksesta kansan ja maan.
- (2 Moos. 32: 34)

(Lainaus 3)

Riemuiten ylistäkää, te pakanakansat, hänen kansansa vuoksi *(RK)*, **sillä hän kostaa palvelijoittensa veren**; hän antaa koston kohdata vastustajiansa ja toimittaa sovituksen maallensa, kansallensa."

- (5 Moos. 32:43)

(Lainaus 4) Daavidin jälkeläinen Jesaja 11:1-10

Daavidin jälkeläinen tuo oikeuden ja rauhan [1] lisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. [2] Hänen ylleen laskeutuu **Herran** henki, **viisauden** ja **ymmärryksen henki**, **taidon** ja **voiman** henki, **totuuden tuntemisen** ja **Herran pelon** henki:… [10] Sinä päivänä lisain juurivesa kohoaa merkkiviirinä kansoille. **Hänen luokseen pyrkivät kaikki kansat**, hänen asuinsijaansa ympäröi kunnian hohde.

Evankeliumi

on koko Raamatun keskus!

Evankeliumi koko Raamatussa

- Te kyllä tutkitte kirjoituksia, koska luulette niistä löytävänne ikuisen elämän -- ja nehän juuri todistavat minusta. *40* Mutta te ette tahdo tulla minun luokseni, että saisitte elämän. (Joh. 5:39)
- Ja hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu. (Joh. 24:27)

Evankeliumi Jeesuksesta koko Raamatussa

- Jeesus sanoi heille: "Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä ***Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu***." *45* Nyt hän avasi heidän mielensä ymmärtämään kirjoitukset. *46* Hän sanoi heille: "***Näin on kirjoitettu***. Kristuksen tuli kärsiä kuolema ja kolmantena päivänä nousta kuolleista, *47* ja kaikille kansoille, Jerusalemista alkaen, on ***hänen nimessään*** saarnattava parannusta ja ***syntien anteeksiantamista***. (Joh 24)

Evankeliumi Jeesuksesta koko Raamatussa

- ***”Hänestä*** kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa ***hänen nimensä voimasta syntinsä anteeksi***."

Ensimmäinen evankeliumi Raamatussa

- 1 Moos. 3:15: ”Ja minä panen vihan sinun ja naisen välille ja sinun sukusi ja hänen sukunsa välille: ihminen on iskevä sinun pääsi murskaksi, ja sinä olet iskevä häntä kantapäähän.”

Lunastuksen areenalla

- Ensimmäisen evankeliumin jälkeen kaikki ihmisen/Raamatun historia tapahtuu ”pelastushistorian areenalla”
- Jokaisella Raamatun kohdalla on pelastushistoriallinen/lunastuksellinen konteksti (yhteys)
- 1. Areena on asetettu häntä varten
- 2. Kaikki mitä areenalla tapahtuu liittyy häneen
- 3. Emme ymmärrä mitään mitä areenalla tapahtuu täysin ennen kuin ymmärrämme sen suhteessa Häneen

Jeesuksen elämäntyö kuvattuna etukäteen Vanhassa testamentissa

- Monet tekstit ***kuvaavat***, ***profetoivat*** tai ***ovat typologioita*** (malli/toistuva kuvio. Sanakirjan mukaan: ”teol. tulkinta jonka mukaan Vanhan testamentin henkilöillä ja tapahtumilla on vastineensa Uudessa testamentissa”) Jeesuksen elämäntyötä
- Näistä teksteistä on löydettävissä suoria evankeliumin totuuksia

VT:n näkökulmia armoon

- Toiset tekstit paljastavat näkökulmia siihen Jumalan armoon joka saa lopullisen täyttymyksensä Jeesuksessa
- Näitä ”ikkunoita evankeliumiin” voi tunnistaa eri tavoin:
- 1. Asettamalla tekstin pelastushistorialliseen/lunastukselliseen yhteyteensä (Esim ”vapautuminen Egyptistä”)
- 2.tunnistamalla kirjallinen motiivi joka on typologia Jumalan pelastavasta työstä joka jatkuu Raamatun läpi (Esim ”pääsy lepoon”)

VT:n näkökulmia armoon

- 3. Kuvaamalla tiettyjen oppien kehitystä jotka ovat perustavia evankeliumin ymmärtämiselle (Esim. ”Jumala toimii yksin meidän pelastamiseksemme =monergismi. Kts. Esim. Hes 34)
- 4. Osoittamalla miten Jumalan huolenpito kansastaan on osoitus siitä armosta mikä on välttämätöntä meidän pelastamiseksemme (Esim. erämaavaellus)

Vanha testamentti ennustaa, valmistaa ja kuvastaa, Kristuksen persoonaa ja työtä sekä kertoo mitä siitä seuraa

- Jumalan sana ***ennustaa*** Kristuksen persoonan ja työn
- Esim. ”Suuri on hänen valtansa, ja rauha on loputon Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnassaan. Oikeus ja vanhurskaus on sen perustus ja tuki nyt ja aina. Tämän saa aikaan Herran Sebaotin pyhä kiivaus.” Jes.9:6-7

Vanha testamentti ennustaa, valmistaa ja kuvastaa, Kristuksen persoonaa ja työtä sekä kertoo mitä siitä seuraa

- Jumalan sana ***valmistaa*** Jumalan kansaa ymmärtämään ja vastaanottamaan Kristuksen persoonaa ja työtä
- Esim. Kun Jumalan palvelija Daavid osoittaa armoa Saulin rammalle lapsenlapselle (kuninkaalliselle perilliselle joka olisi Daavidin veri-vihollinen) me ymmärrämme jotakin siitä miten Jumala antaa vihollisilleen anteeksi ja osoittaa armoaan avuttomille

Vanha testamentti ennustaa, valmistaa ja kuvastaa, Kristuksen persoonaa ja työtä sekä kertoo mitä siitä seuraa

- Monet VT:n. tekstit auttavat meitä ymmärtämään:
- A. Oman tarpeemme
- B. Jumalan avun

Laki (VT) kasvattaa meitä

- ”Näin laki oli meidän valvojamme/kasvattajamme Kristuksen tuloon asti, jotta me sitten tulisimme vanhurskaiksi uskosta.” Gal. 3:24
- Laki opettaa meitä olemaan turvaamatta itseemme ja omiin tekoihimme pelastuksen asiassa ja turvautumaan yksin Jumalan armoon (vrt 10 käskyn antaminen 1 Moos 20)

VT:sta opimme ymmärtämään että ilman verenvuodatusta ei ole anteeksiantamusta

- Lain mukaan melkein kaikki puhdistetaan verellä, eikä anteeksianto ole mahdollinen, ellei vuodateta uhriverta. (Hepr 9:22)
- VT:n uhrilainsäädäntö ja käytäntö opettavat tämän meille

Abraham opettaa meille uskosta vanhurskaaksi tulemista

- Näitä sanoja ei kuitenkaan ole kirjoitettu vain hänen (Abrahamin) tähtensä, 24 vaan myös meidän vuoksemme. Jumala on katsova vanhurskaiksi meidätkin, kun uskomme häneen, joka on herättänyt kuolleista Herramme Jeesuksen. 25 Jumala antoi Kristuksen kuolla meidän rikkomustemme tähden ja herätti hänet kuolleista meidän vanhurskauttamisemme tähden. Room 4:23-24)

Vanha testamentti ennustaa, valmistaa ja kuvastaa, Kristuksen persoonaa ja työtä sekä kertoo mitä siitä seuraa

- Jumalan sana ***kuvastaa*** Kristuksen tulevaa persoonaa ja työtä
- Miten VT kuvastaa Kristuksen persoonaa ja työtä selviää kahdella kysymyksellä:
- 1. Mitä tämä teksti kertoo Jumalan pelastavasta luonteesta
- 2. Mitä tämä teksti kertoo ihmisen pelastusta tarvitsevasta luonteesta

Mitä VT opettaa Jumalan armollisesta luonteesta?

Mitä VT opettaa Jumalan armosta?

Mitä VT opettaa syntisestä ihmisluonnosta?

Jumalan armollisen, pelastavan luonteen näkee siinä kun hän:

- Antaa heikoille voimaa
- Levon väsyneille
- Vapautuksen tottelemattomille
- Ruokaa nälkäisille
- Antaa pelastuksen syntisille
- Osoittaa uskollisuutta uskottomille

Ihmisluonnosta opimme uutta kun

- Sankarit epäonnistuvat
- Patriarkat valehtelevat
- Kuninkaat kaatuvat
- Profeetat mielistelevät ja ennustavat valhetta
- Opetuslapset epäilevät
- Jumalan oma kansa sortuu epäjumalanpalvelukseen

Kelpaavatko Raamatun henkilöt esikuviksi?

- Aatami ja Eeva olivat tottelemattomia ja kapinoivat
- Nooalla oli alkoholiongelma
- Aabraham oli valehtelija ja harrasti seksiä kotiapulaisen kanssa
- Joosef myytiin ihmiskaupassa ja tuomittiin syyttömänä
- Mooses oli murhaaja
- Joona pakeni Jumalaa ja hänen tahtoaan
- Daavid oli avionrikkoja ja murhaaja
- Salomo oli moniavioinen ja epäjumalanpalvelija
- Hoosea oli naimisissa prostituoidun kanssa
- Paavali vainosi kristittyjä
- Pietari kielsi Jeesuksen ja yritti estää Jeesusta menemästä ristille
- Timoteus oli sairas
- Lasarus oli kuollut

Vanha testamentti kertoo mitä Kristuksen työstä seuraa

- Meidän vanhurskauttamisemme on seurausta Hänen täytetystä työstään
- Meidän pyhityksemme on seurausta Hänen asumisestaan meissä
- Meidän rukouksemme saa voimansa Hänen esirukouspalvelustaan
- Meidän tahtomme suostuu Hänen tahtoonsa yhteytemme takia Häneen
- Meidän ylistyksemme nousee kiitollisuudesta Hänen armoaan kohtaan

Raamatun imperatiivit ja indikatiivit

- Raamatun imperatiivit ovat aina seurausta Raamatun indikatiiveistä
- Me tottelemme koska olemme rakastettuja emme koskaan tottele tullaksemme rakastetuksi
- Se mitä teemme ei koskaan ole syy siihen mitä me olemme Kristuksessa Jumalan valtakunnassa
- Se mitä olemme Kristuksessa on aina syy siihen mitä teemme Jumalan valtakunnassa

10 käskyä ei ole pelastustie vaan pelastettujen tie

- Vrt. Tässä yhteydessä 10 käskyn antaminen 1 Moos 20
- Syy: ”Minä olen Herra… joka vein teidät ulos Egyptin orjuudesta”
- Seuraus: ”…Älkää pitäkö muita Jumalia minun rinnallani…”

Armon evankeliumi motiivina muutokseen

- Raamatun varoitukset: Rakastavan isän huolenpitoa
- Raamatun siunaukset: Jumalan armollinen reaktio meidän riittämättömiin suorituksiimme
- Jos tottelemme ennen muuta välttääksemme seuraamuksia tai tullaksemme palkituiksi – meillä on väärä motiivi, itsekäs rakkaus ei Jumalan rakkaus
- Tämä johtaa ylpeyteen tai pelkoon

Kristityn suhde Jumalan lakiin

- Jumalan rakkauden näkeminen ja Jumalan armon tunnistaminen – sytyttää Jumalan rakkauden meidän sydämissämme
- Jumalan laki ilmentää Jumalan luonnetta ja rakkautta
- Lain mukainen vaellus varjelee paljolta pahalta ja ilmentää Jumalan hyvyyttä